

Андросович О. І., Башманівський В. І. Інтерактивне навчання в підготовці студентів спеціальності «Журналістика» // Scientific and pedagogic internship “Methods of improving the training of qualified specialists in journalism, advertising and PR in Ukraine and EU countries” : Internship proceedings, June 7 – July 17, 2021. Włocławek: “Baltija Publishing”, 2021. P. 4-7.

**Інтерактивне навчання в підготовці студентів спеціальності
«Журналістика»**

Андросович О. І.

кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри журналістики та дидактичної філології
Житомирський державний університет імені Івана Франка
м. Житомир, Україна

Башманівський В. І.

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри журналістики та дидактичної філології
Житомирський державний університет імені Івана Франка
м. Житомир, Україна

Нові вектори розвитку національної освітньої політики з орієнтацією на наближення до європейських стандартів та акцентом на демократизацію, принцип врахування інтересів студентів зумовили переосмислення стратегії підготовки студентів спеціальності «Журналістика» у Житомирському державному університеті імені Івана Франка. Це знайшло відображення у виборі змісту, форм і методів навчання майбутніх працівників медіагалузі.

Одним із найактуальніших у процесі підготовки майбутніх журналістів поряд із традиційним методом проєктування (застосовується викладачами цього напрямку з 2001 року) стало використання новітніх інтерактивних методів навчання. Як показала практика, викладання дисциплін «Журналістська етика»,

«Медіаестетика», «Новітні медіа та комунікаційні технології», «Медіавиробництво», «Теорія реклами та PR», «Іміджологія» сприяє підвищенню якості засвоєння студентами теоретичного та практичного блоку навчального матеріалу. Відтак, проаналізуємо найчастіше застосовувані способи використання новітніх інтерактивних методів навчання при підготовці студентів освітньо-професійної програми «Журналістика».

Найперше варто назвати метод візуалізації інформації. Його застосування дозволяє унаочнювати великі обсяги навчальної інформації, а також сприяє диференціації термінів, понять, систематизації та узагальненню тем, інтенсифікації викладу навчального матеріалу. Прикладами використання цього методу, окрім звичних для студентів схем, діаграм, презентацій, є створення: 1) піктограм до статей «Кодексу українського журналіста», Закону України «Про інформацію», «Редакційних настанов ВВС», правил фото-, відеозйомки, тощо; 2) графіки, як-от, «Як висвітлювати неповнолітніх у ЗМІ», «Права та обов'язки рекламіста та PR-фахівця», 3) коміксів про порушення стандартів журналістики; 4) відеовізитівок для групи, підгрупи, до певної теми навчальної дисципліни за допомогою гаджетів за 20 хвилин під час аудиторного заняття. У межах цього методу нами також використовуються віртуальні дошки (онлайн-дошки) Padlet та Jamboard. Їх застосування показало найбільшу ефективність саме під час дистанційного навчання, зумовленого пандемією Covid-19. За допомогою названих онлайн-дошок студенти в підгрупах працювали над проектами в онлайн-режимі, колективно створювали плакати та комікси, віртуальні галереї своїх творчих робіт, редагували результати колективної роботи, а також у різних форматах (полотно, колонки, розкадровка, хронологія, мапа) звітували про результати виконання завдань для індивідуальної та самостійної роботи.

Наступним методом тісно пов'язаним з візуалізацією є QR-кодування інформації. Цей метод показав свою ефективність на будь-яких етапах чи то лекційних, чи то практичних/лабораторних занять. Найчастіше QR-кодом зашифровуються додаткова інформація до теми, списки рекомендованої

літератури, завдання до практичних занять, посилання на аудіо-, фото-, відеофайли, навчальні курси на ресурсах Prometheus, EdEra, Новомедіа. Одним із прикладів застосування цього методу є вправа «Колесо емоцій», за умовою якої 3-5 командам студентів потрібно «зчитати» за допомогою гаджета QR-коди. Після цього кожній команді потрібно схарактеризувати свою п'ятірку зображень за таким критеріями, як фіксація зовнішніх даних, фігура, фон, величина/масштаб об'єкта, ракурс, кут зйомки, стиль, фільтри, теплі та холодні кольори. Зауважимо, що використання QR-кодів поживляє навчальний процес, викликає азарт щодо того, що ж ховається за кодом. Не менш цікавим для здобувачів освіти є й процес створення за допомогою спеціальних онлайн-генераторів QR-кодів на геолокацію для візитівок, сторінку в соціальній мережі, виконані творчі роботи, подкасти. При цьому завдання можуть бути ускладнені умовою використання для QR-кодів додаткових можливостей запропонованих програм (як-от, «Рамка», «SHAPE&COLOR», «LOGO», «WHITE», «FRUITS», «CHRISTMAS», «AFRICAN STYLE», «ASIAN STYLE», «CUSTOM»).

Ще одним методом, що знаходить відгук серед студентів та додає духу змагань у навчальний процес, є ігровий. У рамках цього методу, окрім традиційних для студентів напряму підготовки «Журналістика» ділових ігор, є використання таких ігрових навчальних платформ, як «kahoot.it», «menti.com», «quizizz.com». Ці ігрові платформи для навчання дозволяють створювати інтерактивні ігри, тести, опитування, голосування, вікторини, хмаринки слів. Кахути, ментіметри та квізи є зручними для проведення мозкового штурму, швидкої перевірки рівня знань студентів або ж зміни діяльності, актуалізації знань чи уваги під час заняття, отримання зворотного зв'язку під час лекцій, відстеження результатів навчання кожного здобувача освіти. Зауважимо, що обмеженість часу на виконання завдань, а також можливість виявити переможця пояснює популярність таких ігрових завдань.

Іншими прикладами застосування інтерактивного навчання є використання різних видів дискусій, виконання ситуативних завдань, що

наближені до реальних умов праці журналістів, рекламістів та PR-фахівців, технології бйод (byod), методу колективної генерації ідей, технології форсайт, кейс-методу, творчих майстерень.

Як підсумок зауважимо, що застосування інтерактивних методів/технологій навчання в процесі підготовки майбутніх журналістів не означає, що вони повністю замінюють традиційну методику викладання навчальних дисциплін. Вони є її органічною складовою і розвивають такі необхідні для майбутніх медійників компетентності, як здатність до роботи в команді, абстрактного мислення, пошуку, обробки, аналізу та синтезу інформації, проєктування різних видів інформаційної продукції; здатність планувати час та управляти ним, генерувати нові ідеї, проявляти ініціативу, аргументовано оцінювати свої та чужі творчі проєкти, чітко та лаконічно доносити інформацію, продовжувати та планувати індивідуальну освітню траєкторію.